

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling,
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 9. junija 1926.

Št. 23.

Sedmograški Saksonci.

V dvanajstem in trinajstem stoletju so se naselili Saksonci iz ozemlja ob Renu v ogrski kronovini ob južnih Karpatih kot obmejna straža proti Turkom. To nemško pleme se je ohranilo skozi stoletja kljub vplivu ogrske in romunske okolice in šteje še danes okoli četrtilijona prebivalcev, ki so pripadli po vojni Romuniji.

Kulturno višje stoječi kot tamkajšnji Vlahi, so si znali priboriti pravice, ki jim omogočajo svoje lastno nacionalno življenje, zvesto tradicijam svojih prednikov. Nacionalna cerkev združuje Saksonce in jih varuje raznarodovanja, lastna podjetja in banke jih gospodarsko podpirajo in lastne šole skrbijo za vzgojo otrok v narodnem duhu.

Saksonci govorijo več narečij in se v tem oziru lahko primerjajo s slovenskimi Korošci, ali v šoli se učijo vsi enotno pismenonemški jezik. Sami med seboj govorijo izključno v narečju, katerega pravi Nемеc težko ali sploh ne razume. Ako nam pravijo Nemci, da je naše koroško narečje nekaj drugega kot slovenski jezik, kakor se piše, potem moramo tudi saksonsko narečje prištevati nekam drugam, ker je novi nemščini veliko bolj oddaljeno kot naše narečje pismeni slovenščini.

Akoravno so že osmo stoletje vedno pod tujo vladjo, se je jezik vendar ohranil, ker se je opiral na šole, ki so ga vzdrževale in čistile. Šole pa jim je dovolila tuja vlada in se v tem oziru pokažejo Romuni jako tolerantne.

Skupina dvanajsterih deklet se je pokazala prošli mesec na svojem agitacijskem potovanju skozi Avstrijo in del Nemčije tudi v Celovcu ter vzbujala v svojih pestrih nošah občno pozornost. Nas zanima samo način propagande, ki omogoči, da se za še tako majhno in oddaljeno pleme vzbudi zanimanje. Dekleta so nastopila s petjem v narečju, pokazala običaj-

ne plesu in z vabljivim posmehom prodajala slike narodnih noš, znamenitih mož in brošurice, v katerih je na kratko opisana zgodovina, lega krajev, prirodne lepote, podjetja itd. Biopskopične slike so lepo izpolnjevale predavanje in pokazale stare gradove in kastele proti Turkom, na katerih razvalinah so nastale nove cerkve. Muzeji shranjujejo izdelke domačih kovinarjev, katera obrt je bila najbolj razširjena vsled prirodnega bogastva dežele. Okraske za obleke tvorijo posebno domačo obrt. Slike mest in vasi ter gorski kraji spominjajo na našo deželo in tudi tam so mesta v narodnem oziru najbolj izpostavljena tujemu vplivu, še bolj radi tega, ker so Saksonci popolnoma odrezani od bratskega zaledja in ker je število novorojencev manjše od okolice.

Mi koroški Slovenci, ki smo po vgllednih Nemcih obsojeni na narodno smrt že v toku ene generacije, moramo na sličen način iskati opore, ali za duševno probujenje ali za časten pogreb. V obeh slučajih nam je potrebno zanimanje sorodnih duš. Preko geografske meje mora iti ideja kulturne vzajemnosti, kakor pri Saksoncih, ki iščejo novo moč in potreben optimizem pri svojih prednikih, brez da jih radi tega obdoljuje država, v kateri bivajo, veleizdajstva. Vsi saksonski dijaki, poznejši voditelji ljudstva se šolajo po nemških univerzah, kjer dobivajo moralčno moč in silo do svojega obstoja. V izključno propagandno svrhu potuje tudi omenjena grupa, seveda je ta pod romunsko in ne pod koroško vladjo.

Potreba za slične prireditve pa bo postala tudi pri nas, ker nobeden slovenski naobraženec ne bo mogel iz svojega črpati zaklade slovenske posebnosti, ako bo vedno obdan od nemškega mišljenja. Sedajšnji živelj še stoji pod utisom neposrednega prejšnjega stika, po letih pa se bo pokazala nujna potrebnost spodbude, ako se hočemo ubraniti mlačnosti. Premalo se nas pozna. In vendar koliko zgodovi-

ne nudi Koroška iz davne prošlosti in koliko pestrih slik iz življenja koroških Slovencev nudi še sedanost! Koliko vabljivih vasic in še več gora in jezer vabijo na delo za propagando slovenske Koroške, ki je še tako malo znana po svetu! Že naše koroške pesmi ta blagi izraz cele slovenske duše, morajo vzbuditi zanimanje in nam dati moralčno uteho, da stoji nekdo za nami.

Mogoče so to še naše pobožne želje, enkrat bodo potrebna, na katero moramo pripraviti naše Nemce. Vedno in povsod jim moramo pokazati, kolikih pravic se poslužujejo njih bratje po drugih deželah, ter z isto upravičenostjo lahko zahtevamo iste za sebe, česar nam odrekajo.

Kmetijstvo na Češkem.

Češki kmet je gospodarsko dobro izobražen. Mislim, da koroški Slovenec svoje zemlje niti v petdesetih letih ne bo tako intenzivno obdeloval kakor njegov bratski Čeh. Poznam sicer dobro samo okolico mesta Mělnika in na gospodarske razmere mēlniške okolice se hočem opirati.

Prvo, kar nam pade v oči, ko stopimo na češko zemljo, so krasni sadni drevoredi na poljih. Da sadje na polju veliko več rodi kakor na travnikih, je samo ob sebi umevno, ker ima na razpolago redno obdelano in gnojeno zemljo. Polje Čeh veliko globokejše obdeluje kakor mi na Koroškem. Za peso in krompir orje v jeseni od 20 do 25 cm globoko, gnoji pa svoja polja ne samo s hlevskim gnojem, temveč uporablja v veliki meri tudi kompost. Ali s tem se še ne zadovolji. Kupuje tudi velike množine umetnih gnojil in apna. Na trg spravljajo sladkorno peso in krompir. Tako delajo mali kmetje. Večjim posestnikom preostaja seveda tudi veliko žita za prodajo.

Oče in sin se zakrohota, spila sta še zadnje vino, ki je bilo v kleti, potem pa so se podali vsi trije k počitku.

Leto 1452 je bilo zelo vroče. Že od Velike noči skoro ni bilo nič dežja. Nebo je bilo jasno in solnce je pošiljalo svoje žarke dan za dnem na zemljo. Kmetje so s strahom gledali osušene in spokane travnike in njive, ki so kaj slabo uspevali.

Tem boljše je bilo vreme za vinske gorice. Vinarstvo je bilo nekdanj na Koroškem dosti bolj razširjeno kakor sedaj. Zlahno vinsko trto so zasadili že stari Rimljani, četudi v manjšem obsegu, ker so bili preveč navajeni na močna vina južnih krajev. Po listinah je dognano, da so gojili vinsko trto že leta 1334. v Labudski dolini, posebno okoli Volšperka, kjer so pridelali okoli 600 štartinov na leto. Vinogradi so bili v Krški dolini, pri Ostrovici, Trušnjah — za to še sedaj ime Sv. Jurij na Vinogradih — v Kamnu, pri Tinjah, celo pri Millštattu na Zgornjem Koroškem. Tudi pri gradu Humberk so imeli vinograde, kjer so še leta 1834. bilo je rodovitno vinsko leto, nabrali šest polovnjakov.

Posebno pa je cvetelo vinarstvo v Podjurski dolini, kjer so solčni bregovi kaj ugodno uplivali na dozorevanje vinske trte. Posebno so gojili vinorejo v Globasnici, Št. Lipšu, zlasti okoli grada Ženek, o katerem že piše Valvazor, da so bili bregovi pod gradom zasa-

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Zadnji vitez Reberčan.

Zgodovinska povest.
(Nadaljevanje.)

VI.

Že čriček prepeva,
ne morem več spat,
trgatev veleva,
spet pojdemo brat.
S l o m š e k.

Vitezi cenjeni,
kam ste namenjeni.
K o s e s k i.

V gradu na Reberci ni bilo več veselega življenja. Ko je vitez Ivan sporočil svojemu očetu smrt Manfreda in da si je Manica rajše izbrala smrt, so bili vsi opparjeni. Nobeden ni dosti govoril, trle so jih skrbi o bodočnosti. Lepa dota je splavala po vodi, posestva pa so vsa prezadolžena.

Nekega večera so sedeli vsi vitezi Reberčani v dvorani. Pičila je bila večerja, ker so že pošla skoro vsa živila, ki so jih dali podložniki, pa tudi v kleti je vladala suša. Černo so gledali vsi pred se.

„Tako ne more biti naprej“ pretrga molk oče Ivan, „nekaj moramo zopet ukreniti, če nočemo stradati.“

„To se pravi ropati, kaj ne, oče,“ se zaničljivo zasmije sin Ivan, „smo že navajeni na to, samo vpraša se, kje je kaj dobiti.“

„Malenkost,“ zamahne oče z roko, „ali misliš, da bomo pustili tem menihom naša posestva, ali si slep?“

„Pomislite vendar oče,“ pravi vmes sin Krištof, „da smo se pogodbeno zavezali, da pustimo dobrlovaški samostan in posestva menihov na miru.“

„Ti si pač še pravi otrok,“ zakrohota se oče, „kaj pogodbe, te so na papirju, pest je pravica. Kdor si ne zna pomagati sam, ta je takšen kalin in tepec kot si ti.“

„Prav ste rekli, oče,“ pritrdi Ivan, „udarimo na samostan, nekaj že dobimo; za zimo se moramo preskrbeti.“

„Kaj ne, kakor jazbec in medved,“ se bridko zasmije Krištof.

„Molči teslo,“ zavrne ga oče, „ti si itak premehek za take posle, če bi ne moral, bi itak najrajše ostal doma za pečjo.“

Krištof povese glavo in molči, na tihem pritrdivši očetu.

„Pa kako napravimo naš izlet proti Dobrli vasi,“ meni sin Ivan.

„Za to se bo kmalu ponudila prilika. To prepustite le meni,“ zasmije se oče.

„Mogoče že jemo v kratkem mastno pečenko in pijemo staro vino suhokostenih menihov.“

Zemlja se izkorišča do zadnje pede. Ledovine tedaj ne obstojajo in je tudi med sosedovimi njivami breg jako ozek, ali videl sem tudi kot mejnike sadne drevorede. Dohodek dreves se delita sosedu na polovico. Naravnih travnikov tukaj sploh ne vidimo. Naravne travnike nadomešča Čeh z veliko večjo koristjo z umetnimi travniki, z deteljnim in lucernskim poljem.

S plemensko živinorejo se tukajšnji kmetje ne bavijo dosti. Imajo večinoma malo krav in doraščajočih goved jako malo. Živinoreja je pristrojena na mlekarstvo. Krave, in sicer so tu vse simodolske pasme, krmijo jako dobro. Ržena slama se rabi za steljo živini in se ne poklada za krmo. Poleg sena, pridelanega na polju, detelje in lucerne dobivajo krave pozimi velike množine krmske pese in ostanke iz sladkornih tovaren. Mlečnost krav je na ta način velika in dosega poprečno 10 litrov na dan. Težke so krave od pet do pet in pol meterskega stota.

Z ozirom na obdelovanje polja moram najprej omeniti, da so Čehi sejanje z roko že popolnoma opustili. Tudi najmanjši kočar se poslužuje le sejalnega stroja. Čeh je predober računar, da bi četrtino semena, ki mu z roko sejana ne vzklije, metal takorekoč proč.

Brane je videti tu samo železne. Umljivo je tudi, da je pri takih razmerah kultivator (okopalnik) v nič manjši časti kakor ralo. Čeh hoče iz svoje zemlje izvleči največ ko mogoče, in če bi se ne posluževal kultivatorja, bi mu krompir in sladkorna pesa ne uspela.

Veliko seje Čeh tudi ječmena in sicer hanski ječmen, ki je najboljša vrsta za pivo in radi tega tudi najdražji. Ta vrsta ječmena ima svoje ime po pokrajini Hana na Moravskem, kjer se je prvotno gojila.

Češki sadni vrt ima popolnoma drugo lice kakor naš. Je namreč okopan in ne stravno rušo zaraščen. Sadonosnikov stravno rušo se tukaj sploh ne vidi. Med sadjem je nasajeno večinoma — ali ne vedno — grmičevje ribizla in kosmulj (Stachelbeere). Vsak kmet mliške okolice pa ima poleg tega še posebne nasade tega grmičevja. Tudi ti so vzorno okopani.

Lep vtis napravi tudi češki kmečki dom. Poslopja so povsod z opeko krita, hiša vsaj tukaj vedno le pritlična, sobe svetle. Gospodarska poslopja razmeroma niso tako velika kakor naša, ker se Čeh z žitom dosti manj peča kakor koroški Slovenec. Sladkorna pesa počaka do odkupa na polju, krompir se tudi navadno samo v jamo pogrezne, kar se ga ni prodalo, iz slame, namenjene za steljo, pa se napravi kopica. Stanovanjsko in gospodarsko poslopje tvori dostikrat eno samo poslopje, če pa ne, je oboje poslopj zelo blizu skupaj. Dvorišče je obdano vedno z visokim zidom, skozi katerega vodijo od zunaj velika vrata.

jeni z vinsko trto, ki je rodila belo in rdečo vino. Vinogradi so bili tudi v Žitari vasi, o čem še danes priča krajevno ime Vinogradi ter so segali od Malčap pa do Goslinjskega jezera.

Večino vinogradov v Žitari vasi so imeli menihi avguštinci iz Dobrle vasi. Poleg vinogradov so imeli tudi hišice, v katerih so stanovali podložniki, ki so obdelovali vinograde.

Grozdje je dozorelo in vabilo gospodarja, češ, letos se ne boš držal kisle, ko me boš užival. Drugače so hudomušneži pravili, da so morali trije četrtega držati, da je spravil kozarec Žitarca pod krov svojega telesa.

Pa so tudi kaj krasni ti jesenski dnevi, posebno na večer!

Komaj se nagne solne za gore in se vleže mirna noč na zemljo, že slišiš veselo prepevanje od različnih hramov. Likajo namreč koruzo in to je nekako narodno veselje. Danes pri tem, jutri pri drugem se zberejo stari in mladi ter pridno skubijo storže, vmes pa se vpletajo veseli pogovori, pojejo poskočne pesmi, pa tudi otožne, da zvenijo po nočni tišini in to napolnjujejo z nekim posebnim čustvom.

Rahel veter je potegnil, tajnostno šumi po vinskih goricah, kakor bi se vzbujali vinski duhovi — češ, kmalu nas spravi na varno, sicer se razkropimo. Sedaj je tudi doba klopotecev. Skrbni kmetič jih postavi v vinograd da s svojim ropotanjem odganjajo škodljivce, posebno škorce, ki vpadajo v celih jatah in zobljijo sladko grozdje.

Češka gospodinja se peča kakor tudi slovenska, s kurjorejo, poleg tega pa tudi z gosjorejo. Gosja perja nabira za pernice, katerih se pogosto nakopiči cela grmada, dokle se ne začnejo močiti hčere.

V češkem kmečkem domu vlada navadno blagostanje. Ni toraj čuda, da odhajajo že od srednje velikih kmečkih domov jako bogate neveste.

Tudi češka kmečka kuhinja se lahko kosa z gospodarsko kuhinjo. Čehinje se mojstrinje različnih močnatih jedil in zeledadnih juh. Tudi vkuhanje različnega sadja je med kmečkimi gospodinjami obče razširjeno.

POLITIČNI PREGLED

Uradniške zahteve. Gg. ministri so se dvakrat posvetovali o uradniških zahtevah in sklenili, da jim ne ugodijo. Dr. Ramek jim je povedal zakaj. Ker se v tem času preureditev plačilnega zakona sploh ne da opravičiti. Gospodarski položaj tega ne dopušča. Davčni pritisk je hud, a kljub temu zveza nima odvišnega denarja na razpolago, računati mora celo s tem, da se bodo dohodki zmanjšali. Izdatki države so tako visoki, da obstoji nevarnost primanjkljaja in inflacije. Ko uradnikom še ni sile, si gorski kmetje ne morejo pridelati niti za vsakdanje življenje. Tudi zahteve glede službenih let in 90odstotne pokojnine kakor četrletnih prispevkov so neizvedljive. Avstrija je Društvu narodov obljubila, da se bo pri izdatkih držala določene meje in te ne sme prekoračiti. Vlada mora gledati na to, da zupanje do našega denarja ostane. — Zvezni kancler je prenapetim zahtevam uradništva dobro odgovoril. Uradništvo je seveda manj zadovoljno in hoče stavkati. Če bo stavkalo, se bo nudila lepa prilika, da se število nekoliko zmanjša.

Avstrija. Srednješolski profesorji so le nekaj dosegli. Dokler se ne more rešiti vprašanje prejemkov zakonitim potom, bo vlada izplačevala prispevke. Zato je bilo lani dovoljenih 800.000 Š, druga polovica te vsote se bo izplačala do 1. julija 1926, 1. oktobra pa dobijo zopet 400.000 Š. Za najmanj to vsoto se bo potem plačala zvišala. — Dr. Seipel se je peljal 1. t. m. skozi Pariz v Chicago na evharistični kongres. V Parizu se je ustavil in dvakrat predaval. Povedal je, da je treba odstraniti dve zapreki, ki ogrožata svetovni mir, in sicer nenaravno zaviranje gospodarske svobode in nezadovoljivo in neenakomerno postopanje z narodnimi manjšinami. Dokler ne utihnejo tožbe zatiranih narodnih manjšin, ne bo trajnega miru. Dr. Seipel je bil zvezni kancler in obvešččen o položaju slovenske manjšine na Koroškem, pa ni se mu zdelo vredno, spraviti

Različni so ti stražarji, najdeš jih od najmanjšega s hitro se vrtečimi peruti in naglo udarjajočimi kladivčki do največjega, ki je kakor veterni mlin velik in polagoma giblje svoje lopate in s počasnim, globokim glasom oznanja, da je na straži.

Neka posebna poezija tiči v teh klopotcih in njih veselo-poskočno, a tudi otožno klopotanje ti sega v srce in čutiš iz njih, kakor bi si medseboj odkrivali vse, kar tiči v nemih, lesenih telesih.

Tam v Habnarjevem vinogradu se je ravnokar vzbudil mali klopotec iz sanj, gledal je pivce pri Niemcu v Malčapah pri okrogli mizi, ki so pili rdečega žitarca, se smejali, živahno razgovarjali, peli, nazadnje s težko glavo zaspali ob mizi, kakor spi kralj Matjaž s svojimi vojaki globoko notri pod Peco.

Klopotec pa je šaljiv in gibčnega jezika, zato začne zaspance zbadati in jih dražiti:

Da rudeči
je goreči
vsí pijani
vsí zaspani.

Habnarjev sosed Bohne, ki tudi čuva vinsko gorico, ne gleda rad Lotričevega klopoteca, zato se pošali:

Pri Lotriči
pri Lotriči
vedno polni
so poliči.

slovensko manjšinsko vprašanje z dnevnega reda. Ravno takšen je kot so drugi Nemci: za svoje sorojake v drugih državah zahteva vse pravice, tujerodnim manjšinam v lastni državi jih pa ne privoščiti. — Dr. Ramek in Kollmann sta odpotovala v Ženevo na zasedanje Društva narodov. Da se nad Avstrijo popolnoma ukine finančna kontrola, je gotovo, in sicer se bo to izvršilo na svečan način. — Dr. Zimmerrmann objavlja svoje 40. poročilo za dobo od 15. marca do 15. aprila, ki podaja pregled finančnega položaja. Uradnikov se je odslovilo v marcu 759, to je doslej skupno 84.900. Število brezposelnih je zdatno padlo.

Na Poljskem se je vršila volitev predsednika republike. Rataj je kandidaturo odklonil. Pilsudski je dobil pri prvem glasovanju 292 glasov, Bninski 193 in 61 jih ni glasovalo. Iz nepojasnega vzroka in na splošno začudenje je Pilsudski sprejem predsedniškega mesta odklonil in priporočal drugega kandidata v osebi prof. Moscickega, ki je dobil pri tretji volitvi 281 glasov in izvolitev sprejel ter prisegel na ustavo. Izvolitev Moscickega je našla povsod simpatičen odziv. Vlada je podala ostavko, da se da prilika izpopolnitve. Izvesti se namerava tudi revizija ustave.

Revolucija na Portugalskem. Na Portugalskem in Španskem ne mine leto, da ne bi izbruhnila kaka revolucija. Običajno vojaštvo, ki ima vso moč v rokah, s kako vlado ni zadovoljno, pa jo vrže z najučinkovitejšim sredstvom; z vstajo jo kratkomalo požene. Topot so po poročilih iz Lisabone zmagali revolucionarji, ki so od obeh strani prodirali proti glavnemu mestu. Ko se je revolucionarjem pridružila še garnizija v Lisaboni, je morala vlada odstopiti. Nad Lisabono so proglasili obredno stanje in prevzeli poveljstvo, dokler se ne sestavi nova vlada. Vodja upornikov general Kabe Kabos je prejel od predsednika republike mandat za sestavo nove vlade. Vodja vstašev je izjavil, da je vstaja izbruhnila zato, da se dežela osvobodi politikov, ki jo vedejo v propad. Vstaši nameravajo razpustiti parlament in izveljaviti vse zakone, ki se ne strinjajo z narodnimi interesi dežele. Do krvoprelitja ni prišlo nikjer.

DOMAČE NOVICE

Sprejemni izpit na gimnaziji v Celovcu. Prijave za sprejemni izpit za gimnazijo morajo biti vložene do 8. julija in sicer pri gimnazijskem ravnateljstvu. Nekolkovani prošnji je treba priložiti krstni in domovinski list. Ob enem mora poslati šolsko vodstvo šole, katero je fant dosedaj obiskoval, popis učenca naravnost ravnateljstvu gimnazije. Izpiti se pola-

Komarjev klopotec, precej velikega obsega, drugače bolj počasen, je imel Lotričeve malo na piki, ker so tam vedno več nabrali kakor v njegovem vinogradu, zato se vzdrami in zapoje z zategnjenim glasom:

Pa zares,
pa zares,
malo vode
tud' je vmes.

A vse to nič ne briga Miklavčevega motca, on je največji in kralj vseh klopotecev. Kot takšen se pa tudi ponaša, ne zmeni se dosti za prepir in klepetanje klopotecev-pritlikavcev. Mirno gleda in pazi, da ne more nihče k njemu in ne pusti zobati sladkega grozdja. Vse je tiho, lahko bi malo zadremal — toda kaj je to? Tam nekaj šumi, nekdo mora biti! Svetla luna, ki se je ves čas skrivala za oblake, pogleda ravno v tem trenutku skozi okno, ki so ga napravili oblaki na žitirajske vinograde in ravno močnemu obiskovalcu v obraz. Klopotec ga pozna, hitro zbere vse sile, da spravi okorne lopate v tok, sedaj zahrešči in počasno udarjajo kladivčki na tenko, gladko ostruženo hrastovo desko in po celi okolici se razlega v mogočnem basu:

Prunčov Jaka
grozdje papa
glej ga spaka
krade kakor sraka.

(Dalje sledi.)

gajo iz nemščine in računstva, in sicer pismeno in ustmeno. Pismena naloga iz nemščine obsega prosto nalogo ali popis gotovega predmeta in podajanje vsebine prebranega berila. Zahteva se točnost in varnost v pravopisju ter analiza besede in stavka. V računstvu je treba znati seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje s celimi števili. Izpiti se pričnejo 12. julija ob 8. uri zjutraj. Vsak mora prinesiti s seboj papir in peresnik. Izpiti trajajo dva dni. — Sprejemni izpiti za učiteljske se pričnejo 8. julija ob 8. in je vložiti prošnje do 20. junija pri ravnateljstvu. — Za sprejem v Marijanišče morajo vložiti župni uradi prošnje do 20. junija.

Razpust vodstva južnotirolskega Bauernbunda. Vsi listi se bavijo s poročilom iz Bocna, ki pravi: Smotreni hujškariji bivšega tajnika nemškega Bauernbunda na južnem Tirolskem, Ruperta Stegerja, proti sedanjemu vodstvu nemškega Bauernbunda se je posrečilo to, kar so fašisti že dolgo zasledovali. Z naredbo je bilo vodstvo južnotirolskega Bauernbunda razpuščeno in obenem napovedan preustroj v fašistovski sindikat (zadrugo). K temu pripominjajo „Innsbrucker Nachrichten“: Globoko je obžalovati, da je zadal nemškimi kmetom na južnem Tirolskem sunek z bodalom mož, ki se je izdajal še pred kratkim za strumnega Nemca in prepričanega zastopnika interesov južnotirolskih kmetov, ki pa je pozneje prestopil v fašistovski tabor. Ime Ruperta Stegerja bo dobilo med južnotirolskimi kmeti isti slab glas, kakor ga ima ime izdajalca Franca Raffla (Raffl je izdal Andreja Hoferja Francozom). Tudi Italijani bodo vedeli pravilno ceniti Stegerjev značaj (Steger je sedaj sotrudnik fašistovske „Alpenzeitung“). — Popolnoma v našem smislu, samo da Nemci take značaje zelo radi vidijo na Koroškem in jih cenijo, dokler služijo njihovim nečednim namenom. Brez dvoma bodo storili isto Italijani, saj jim je Koroška predobro šola.

Pritožbe koroških Slovencev. Pod tem naslovom je obelodanila praška „Národní Politika“ dne 17. aprila daljši članek izpod peresa Hejreta, ki se bavi s položajem naše manjšine. Snov je vzeta iz naših člankov „Naše pritožbe“, v katerih smo razpravljali o našem položaju na podlagi pritožni komisiji predloženih pritožb. Članek zaključuje: Dolžni smo, da se pri tem pomudimo in si predočimo postopanje Nemcev z domačimi Slovenci, ki popolnoma sliči postopanju Nemcev v Nemčiji. Primerjajmo s tem postopanje naše republike, Poljske, Jugoslavije, Bolgarske in Ruske z nemškimi priseljenci. Pa kljub temu se naši Nemci v inozemstvu pritožujejo, da so tlačeni.

Tujski promet. Podjetni Velikovčani so si nabavili avtomobile, da prevažajo izletnike na vse strani sveta. Največ seveda vozijo h Klopinskemu jezeru. Pa tudi Trušenjska dolina je lepa in glede prirodnih krasot ne zaostaja za planinskimi pokrajini ob vznožju Obirja in Karavank. Zeleni gozdi ob vznožju Svinjske planine, sive razvaline starih gradov, razjedeno skalovje, lične vasi in skrbno obdelana polja, vse to se vrsti v prijetni raznoterosti, da opazi potnik vedno kaj zanimivega. A največji utis napravi na tujca zeleneči in cvetoči stolp šentrupertske cerkve. Strmeč se vprašuje, odkod neki je moglo zrasti v taki vrtoglavni višini toliko drevja in grmovja! Pogled na zeleneči in cvetoči stolp nehote nekoliko spominja na bajne viseče vrtove, katere je dal napraviti neki starobabilonski kralj svoji kraljici, gorganki, ki se ni mogla navaditi na ravnino. — Šentrupertčani si belijo glave, kako spraviti tisto grmovje raz stolpa stran. Nekateri so bili mnenja, naj se kar pusti rasti še nekaj let, da bo imel g. župnik za eno zimno drv. Drugi so rekli, grmovje mora na vsak način stran, a drugo vprašanje je, kako. In v tem so šla mnenja zopet narazen. Da bi pogumen junak, katerega ne premaga omotica, lezel po trhi stolpovi verandi in prezirajoč smrtno nevarnost s sekuro v roki oklestil tisto grmovje, na to še misliti ni. Započeti tako vratolomno delo, bi se reklo, podajati se v gotovo smrt. Če ima kdo res toliko poguma, naj poprej naredi oporo, če ima kaj in naj se poslovi od tega sveta ter naredi račun z Bogom. Drugi nasvet je bil, da bi spravili kozo v stolp, da bi grmovje

objedla, češ koza zleze na vsako, še tako strmo pečino. Pa katera stara ženka, katere edino premoženje je koza v hlevu, da ji daje vsakdanje mleko, bo dala žival v tako dvomljivo podjetje? Ker v tem težavnem problemu niso prišli do enotnega sklepa, se je vsem dopadel še najbolj predlog, češ grmovje se je samo zasejalo, naj le raste naprej, saj ni nobenemu v napotje in zeleneči ter cvetoči stolp vzbuja pozornost tujcev in pospešuje tujski promet.

Kočuha. Skoro po celi fari se je raznesla vest, da bo vnedeljo 26. maja pri Brucknerju igra „Miklova Zala“, ki jo bo uprizorilo šentjakobsko izobraževalno društvo. Veliko skrbi je ta novica napravila nekaterim odličnikom. Bili so mnenja, da je pod častjo, ako se dovoli slovenska prireditev v nemški hiši. In če bi se vršila, mora priti iz Borovelj Heimatschutz, ki bo predstavo onemogočil. Uvaževali so tudi moč alkohola, ki napravi iz človeka živino. S pomočjo tega bi se dali igralci pretepsti in priprave uničiti. Dvomljivi ljudje se z alkoholom še vedno dobe. Vprašujemo se, kdo in zakaj je bila raztrošena ta novica? Gotovo ne brez namena. Ali je to mogoče nov način ustrahovanja naših ljudi? Svetujemo tem ljudem, da bi se ne vmešavali v zadeve, ki jih nič ne brigajo, ko imajo dosti masla na glavi. Slovenska Kočuha se s tem ne bo prelevila, temveč ostane kakoršna je bila doslej.

Obirsko. G. deželni glavar Schumy si je ogledal novo cesto, ki pelje v Korte in katero je napravilo vojaštvo. Občinska pot po Obirski se mu menda ni dopadla, ker se je kočija, v kateri je sedel, prevleč tresla in je zagrozil županu belske občine, da bo pustil odvzeti denar, oziroma podporo občini, ako ne bo gledala na boljše stanje potov. Pripomnili bi samo, da je deželna cesta od Reberce do Bele kljub močni podlagi ravno tako izvožena, pa se dežela ne pobriga za popravo. Občinska pota v razne kraje bi zahtevala, ako bi se posula z gramozom, tako visoke stroške, da jih občina gotovo ne premore in smo veseli, da imamo pota, po katerih moremo voziti les, če po leti ne, pa vsaj po zimi. V kočijah se pa še itak ne bomo kmalu vozili in ako pogledamo na črno tablo občine, vidimo toliko eksekucij, da tudi v bodoče nihče izmed nas ne bo gojil tako visoke misli. V Korte do sedaj ni bilo pripravnega pota za vožnjo in se je moralo peš hoditi po stezi skozi peči, sedaj pa gospoda ni zadovoljna, ker se še trese voz! Zakaj so neki iznašli zrakoplove! Občini je ob tej priliki pač svetovali, da ne prevzame ceste v Korte v občinsko last, ker bi vzdrževanje ceste stalo ogromno denarja, ter jo naj prevzame dežela, katere zastopniki se mislijo v kočijah voziti v naše gore.

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) Poglejmo še nekoliko po Šentvidu. Ne dopade se nam, da teče pri Parjanu voda čez pot. Voda ima sicer svoj žleb, pa se ne more dosti brigati za njega, ker je navadno zamašen, in ker mora teči naprej, pač teče na površini. Občinski možje bodo morali dovoliti, da se kupijo cementne cevi ali pa nekaj cementa, kakor se je to storilo v Nagelčah, kjer je bila vsako pomlad prava povodenj. Vendar še v Nagelčah menda tudi ni vse v redu. Tako pravijo, da je pot na vsaki strani kanala premalo zravnan, na vsaki strani je brazda in sicer taka, da je neko žensko vrglo z voza. Kaj takega je seveda skrajno neprijetno in poleg tega še pri svečanem razpoloženju. — Na južnem koncu vasi na majhni višini ima Šentvid malo lužo, ki je polna četveronožnih prebivalcev, ki zvečer pogosto proizvajajo ne baš prijetne koncerte. Lepa bivališča imajo, ker je luža tako zaraščena, da je vode prav malo več videti, četudi ima izdaten dotok. V slučaju požara ima Št. Vid premalo vode; edino Parjanov studenec bi mogoče vzdržal, a je na takem mestu, da bo v slučaju požara najbrže nedostopen. Zato je v interesu cele vasi, da se omenjena luža sčisti, da se osvobodi trave in drugih rastlin, ki delajo vodo za brizgalne nerabno; četveronožci pa lahko še ostanejo, da nam bodo vsaj oni delali zabavo, dokler ne dobimo radija.

Sele. Poročali smo že, da si bo naša občina zgradila lastno občinsko hišo in da je že kupila lep stavbni prostor od g. Mažeja. Isti je

daj stavbni prostor tudi g. gozdarju Nikolaju Maurerju, ki želi enkrat na stara leta uživati pokoj v lastni hiši. Njegov novi dom bo stal med šolo in Husom. Tudi g. župan Ferdo Pristovnik je rekel svoji ženki: če ima še polž svojo hišico, zakaj bi je ne imela še midva?! In v tretje gre rado. Tudi on je dobil stavbno parcelo poleg občinske. Tako bodo v selski vasi pomalem zrasle nove hiše, da bo vas dobila mestno lice. Kakor se čuje, bodo nove hiše lepe in suhe in pa, ker je lesa dosti pri roki. Pa še drug vzrok je: zidarjev se vsak boji! Spodnji Jug ima namreč z njimi slabe skušnje. Njemu je postala hiša tekom časa premajhna in je sklenil jo povečati. Oddal je delo zidarjem iz Železne Kaple. Mojster sam sicer ni prišel, poslal pa je delavce. Ti so Jugovi hiši res prizidali eno kuhinjo in sobo, toda v sobo nič duri in zid vmes je bil tako „trden“, da je že visel, ko so bili zidarji še pri delu in se je kmalu po njihovem odhodu podrl. Dandanes nekateri ljudje res nimajo več vesti. Gledajo le nato, da potegnjejo denar, delajo pa tako slabo in površno, da nič ne drži. Tako ima posestnik nove stroške in delo, mojstru pa taki delavci ne delajo časti. Zato torej bodo nove hiše v Selah lesene, da se vsaj ne bodo — podrle!

Št. Jur na Vinogradih. (Novi zvonovi.) Dolgoletna želja po novih zvonovih se bo tudi nam letos uresničila. Dne 19. marca se je izvolil zvonarski odbor, ki zelo vneto in požrtvovalno deluje, da spravi skupaj potrebni denar. Naročili so se dne 22. majnika pri Graßmayerju v Inomostu trije zvonovi, in sicer veliki bo imel 800 kg, potem dva po 240 in 160 kg po ceni 5,6 za kilo. S tem je vračunjena tudi vožnja do Mostiča, istotako se pošljejo v Inomost in nazaj na račun tvrdke jarmi od prejšnjih zvonov. Vsa čast faranom, ki z veseljem darujejo za cerkev, istotako priznanje tudi komiteju za trud in požrtvovalnost, da je v kratkem času od velike noči sem spravil skupaj že nad dve tretjini potrebne vsote. Firma Graßmayer nam že po svojem slovesu jamči, da bomo dobili zvonove, s katerimi se na daleč okrog ne bo dalo primerjati nobeno zvonjenje. Glede nabave novih zvonov smo se sicer malo zakasnil, pa naglica nikjer ni dobra: počasi pa sigurno. Izmed vseh firm nam je ponudila Graßmayerjeva v Inomostu po najbolj ugodnih pogojih, obrnili smo se tudi na cerkvena predstojništva, katerim je ta tvrdka vlila zvonove in povsod smo slišali samo pohvalna priznanja. Tako bodo novi zvonovi ponos celi fari. Težko že pričakujemo dneva, ko jih potegnemo v zvonik.

Jezerko. (Razno.) Kar smo že davno želeli, to smo dobili z novo avtozvezo s Kranjem. Avtoomnibus vozi vsaki dan, in sicer z Jezerškega ob 6. uri zjutraj, iz Kranja nazaj pa ob 15,50. Ob nedeljah in praznikih odhaja z Jezerškega ob 6. in 14. uri, iz Kranja pa ob 7,50 in 15,50. Ustavi se v vsaki vasi. V prostem času je avto tudi za druge vožnje na razpolago. Ako se bo to zasebno podjetje izplačalo, bo obratovalo, drugače pač gotovo prenehalo z vožnjo. — 24. maja je umrla tukaj 18letna mladenka Antonija Šenk, gojenka 4. letnika učiteljskega v Škofji Loki. Njene zadnje ostanke je spremljalo 6 duhovnikov in mnogo ljudi, med temi tudi součenke iz Škofje Loke. Pogrebne obrede je opravil njen stric, mil. g. Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani, spiritual g. Jožef Šimenc se je pa v ganljivih besedah poslovil od rajne gojenke, domači cerkveni pevci in součenke so zapele žalostinke. Rajna Antonija je bila nadarjena in pridna učenka, vedno vesela, pripravljala se je ravno za maturo ali zrelostni izpit, pa napravila je maturo za večnost. Upajmo, da je tam dobila najboljšo službo. Naj ji sveti večna luč.

Kazaze. Kmetu Brodniku na Brezi se je 4. t. m. opoldne na dvorišču v po dežju narasli gnojnici utopil 19 mesecev star sinček. Dobrolski zdravnik ga je isti dan policijsko pregledal in pokop dovolil. — Revna ženska iz Breze, ki denarja ne pozna dobro, je nesla v Velikovec 10 kg težkega kozliča na prodaj. Neznanec ji je ponudil in dal 5 Š, pa s kozličem izginil. Za drugega kozliča je dobila drugje skor tri-

krat toliko. Napaka pri takih omejenih ljudeh je, da denarja ne pokažejo znanu-prijatelju in prosijo pametnega človeka pomoči.

Celovec. Iz listov posnemamo, da se je ponesrečil v Novem Sadu (SHS) mornariški kapetan Ivan Šuman, rodom iz Maribora. Poskušali so nov aeroplan, ki pa je v višini 200 metrov začel vsled neke poškodbe naenkrat padati. Kapetan Šuman je padel iz letala naravnost v Donavo, kjer je utonil. Aparat se je popolnoma razbil, pomočnik pa je obležal na mestu mrtev. Kapetan Šuman je bil rojen leta 1900 in znan tudi v Železni Kapli, kjer so imeli stariši svojo hišo. Spoštovani rodbini naše iskreno sožalje. — Umrli je v Celovcu po daljšem bolehanju trgovec z železnino, Zadnikar. Ostal je vedno zvest svojemu prepričanju in bil mnoga leta odbornik slovenske posojilnice. Po vojni je opustil trgovino in se posvetil svoji družini, kjer je hotel prebiti v svoji hiši v miru po uspešnem delovanju zadnje dneve. V lanskem letu ga je zadel mrtvoud, po katerem je okreval, žalibog se je pa ponovil in napravil konec njegovemu življenju. Naj v miru počiva!

Ljubelj. Kvaterni petek smo pokopali ob obilni udeležbi Janeza Kropivnik, pd. Žlosarja. Dosegel je starost 75 let in bil še mož starega krščanskega prepričanja. Vzgojil je svoje otroke v pravem verskem in narodnem duhu: štiri hčere so vstopile v samostan, od teh je ena že pred leti umrla. Mnogo je bral, ker je bil čez 45 let ud Družbe sv. Mohorja in ves čas naročnik „Mira“ ter zdaj „Koroškega Slovenca“. Po smrti svojega očeta je vodil tukajšnje cerkveno petje nad 30 let, seveda še stare častiljive cerkvene pesmi po starih napevih. Letošnjo zimo se je začel vežbati nov pevski zbor, ki mu je zapel na grobu pesem „Blagor mu, ki se spočije“. Naša gorska župnija je menda na Koroškem najdalje obdržala staro cerkveno petje, ki bo zdaj menda z rajnim Žlosarjem tudi izginilo. Ohranimo mu hvaležen spomin!

DRUŠTVENI VESTNIK

Bilčovs. (Materinski dan.) Dne 30. majnika smo priredili za našo faro materinski dan. Lahko trdimo, da je bil ta dan glasna manifestacija naših mater za našo krščansko in pravično stvar, a ob enem pa je bil ta dan tudi manifestacija vseh drugih za čast in spoštovanje naših mater. Zgodaj jutraj so se že začele zbirati matere v naši farni cerkvi, kjer so imele pri prvi sv. maši skupno sv. obhajilo. Pri drugi sv. maši so bile zopet zbrane matere, kjer so v prekrasni pridigi čg. Štih razlagali navzočim vzvišeni pomen krščanske matere.

Popoldne po šmarjnihah pa je imelo naše izobr. društvo oziroma ženski odsek pri pd. Pomoču svojo prireditev v čast materam. Prireditev je otvorila voditeljica ženskega odseka. Nato so se vršile deklamacije, govori in petje. Nastopil je moški pevski zbor in zapel materam: „Mati, ime mi najsvetejše“, pa tudi mešani zbor je zapel par prav lepih pesmic. Govorila sta predsednik izobr. društva o materni ljubezni in čg. župnik o dolžnostih matere. Deklamiralo je 8 deklet, vse so svoje naloge prav dobro izpeljale, prav lepa hvala jim. Toda ko je stopila mala Mojci, hčerka našega mežnarja, pred matere ter tako živo in otroško udano materam deklamirala nje voščila za materinski, tedaj se je vsem orosilo oko in mnogo jih je ihtelo na glas. Moški pevski zbor je nato zapel še nekaj lepih in umetnih pesmi, nakar se je ta naša nad vse lepa prireditev končala. Res lep je bil ta dan, nikoli še ni bilo zunaj cerkve zbranih tako veliko število mater, kot ta dan. To nam je dokaz, da še živi v naših materah prava zavednost, pravi krščanski duh, ki bo ravno po materah čuval nas, tudi v najhujših viharjih. Vsem našim mamamicam pa kličemo: Bog naj vas nam ohrani še mnogo let.

Škocijan. Zadnja igra v Samožni vasi je nudila izredno veliko zabave in smo igralcem za to razvedrilo jako hvaležni. Čeprav je pripravil „Jugendbund“ igro na prostem za vso okolico, je bila dvorana nabito polna. Tinjski

igralci pa so se jezili, da manjka v Škocijanu nemške zavednosti. Slovenec pač svojo govorico najbolje razume!

Bilčovs. (Mladinski dan.) „Bilka“ sporoča vsem sosednjim društvom, da namerava dne 4. VII. t. l., to je na svoj društveni praznik, prirediti „Mladinski dan“ z raznovrstnim sporedom. Vse sosede naprošamo, da na ta dan opustijo druge prireditve, ker bi to škodilo na obeh straneh na udeležbi.

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta dne 23. aprila 1926.

Nova postava za kmetijsko bolniško zavarovanje.

Poroča Striessnig: S sedmo novelo se je bolniško zavarovanje raztegnilo na kmečke delavce. Svoječasna postava pa se je bila napravila le za tovarniške delavce, za kmečke je bilo tako zavarovanje predrago. Delavce, ki živijo strnjeno v enem kraju, se ceneje zavaruje, kakor kmečke delavce, ki žive raztrošeni. Zoper to sedmo postavno novelo se je deželna vlada v Solnogradu pritožila in ustavno sodišče je spoznalo, da novela nasprotuje ustavi. Dne 25. majnika 1925 se je na Koroškem napravila postava, ki se ozira na naše razmere. Ker so ponekod ljudje želeli, da se ustanovljajo občinske bolniške zavarovalnice, se je ta možnost ljudem pustila. Vendar se ni ustanovila nobena takšna zavarovalnica. Dne 30. jul. pa se je naredila državna postava, ki izročuje vso socialno oskrbo državi. Država je zdaj izdala novo predlogo postave za kmetijsko bolniško zavarovanje. O stvari se je posvetovalo: Bolniško zavarovanje kmetijskih delavcev naj se ne veže z zavarovanjem drugih delavcev, zavarovanje naj bo splošno in obligatorično, v vodstvu naj bodo enako zastopani gospodarji in delavci, ker so razmere na Koroškem take, da mora donesek ves plačevati gospodar in se delavcu nemore nič odtegovati.

Pri tem posvetovanju se je tudi tirjalo, da se že enkrat loči kmečko zavarovanje zoper nezgode od zavarovanja tovarniških delavcev. Prišlo se je do mnenja, da naj bo postava, ki jo namerava izdati država, samo nek okvir, v katerem si potem naj vsaka dežela svoje zavarovanje po svoje uredi. Kmečkega posla, ko zbolji, gospodar oskrbi s hrano in postrežbo, ni mu treba da takoj ob svojem živi kakor delavec v tovarni. Zato pa tudi doneski ne smejo biti tako visoki. Po predlogu bi se moralo za človeka en teden plačevati približno en šiling, tega naši kmetje ne zmorejo. Ljudstvo je bilo do zdaj z domačo zavarovalnico zadovoljno in pritožb ni bilo. Bolnišnici smo plačevali za dan in človeka do zdaj 2,4 S, novi načrt predvideva 4 S, kar bi doneske seve zopet za 100% dvignilo. Državni načrt določuje tudi za porodnice pred porodom in po porodu dalje časa redno podporo; deželna postava dovoljuje samo potrebnim enkrat gotov znesek podpore.

Kulturni svet zavzame svoje tsališče v smislu poročila.

Cenitev kmečkih dohodkov.

Zastopniki kulturnega sveta so napravili z deželno finančno direkcijo dogovor o načinu, po katerem se naj za l. 1925, ceni dohodek in dohodninski davek pri posestnikih, ki ne vodijo knjig. Splošno se dohodek ceni l. 1925 proti 1924, za 12% v dolini, za 15% v gorah nižje. Kot dohodek se računa 44.000 kratni katastralni čisti donesek in 88 S za vsako odrastlo govedo oz. konja. Za govedo se šteje tudi dvojce telet, 10 ovac, ali pet svinj. V občinah okoli mest se računa 52.000 kratni čisti donesek in 88 S za govedo. V gorah se računa 34.000 kratni donesek in 88 S za govedo. Pri večjih posestvih se računa samo 35.000 kratni čisti donesek in 88 S za govedo.

Ker finančna direkcija pravi, da bi pri tem znižanju bilo oproščeno davka veliko posestnikov, ki imajo po 12—14 odraslih goved, in reklo se je, da ne gre, pobirati dohodninski davek od malih obrtnikov, ne pa od takih kmetov, se je za kmete, ki imajo 9—16 goved pavšaliral davek tako:

Čisti donesek (brez gozda) ima goved	plača dohodn. davka
111—120 K	9—10 16,94 S
121—130 K	10—11 18,04 S
131—140 K	11—12 19,14 S
141—150 K	12—16 20,24 S

Kmetije, ki nimajo za polje čistega doneska 111 K in nimajo 9 goved, ne bodo plačevale dohod-

ninskega davka. Splošno davek ne sme biti višji od leta 1924. Dohodek iz gozda se pa posebej šteje, od vozine se bo štel samo 20% kot čisti zaslužek in obdalo. Dolgove, nesreče, družinske razmere se bojo vpoštevalo v najširši meri. Samo da je treba okrajne davkarske urade o teh nesrečah pravočasno obvestiti. Od izkupila za les ali drva se režija odbije, od čistega zaslužka se še 10% odtegne za pogozdovanje in pospravljanje. Drva ki se ponetijo doma, se cenijo pri posestvih, ki imajo do 100 K čistega doneska, na 100 S, pri večjih na 200 S in se štejejo v dohodke. Vozina se v dohodke računa samo, ako v letu presega 500 S bruto. (Dalje prihodnjič.)

VI. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se bo vršil od 26. junija do 5. julija v Ljubljani. Na tem velesejmu je prikazano celo gospodarstvo mlade, za napredkom stremeče države Jugoslavije. Vsako leto obišče prireditev nad 100.000 oseb. Posestniki plačajo na podlagi sejmske izkaznice za vizum samo 20 dinarjev ali 2,50 šilingov in imajo v Avstriji 25% in v Jugoslaviji 50% popusta na vseh železnicah. Legitimacije za ljubljanski velesejem se dobijo tudi v upravi našega lista in stanejo po 30 dinarjev.

Borza. Dunaj 7. VI. Dolar 7,07, nemška marka 1,67, franc. frank 0,22, lira 0,26, dinar 0,12, zloty 0,69, č. k. 0,20, ogrska krona 0,98 šilingov.

Curih 7. VII. Pariz 16,05, New York 516,50, Italija 19,52, Berlin 123,—, Dunaj 72,90, Praga 15,30, Budimpešta 0,0072, Beograd 9,11.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Radi silnega požara, ki se je razširil v mestu Madagalgu (Nicaragua), je celo mesto uničeno. — Na Angleškem je 25.000 delavcev izprtih. — 24. maja sta pri Monakovem trčila 2 potniška vlaka: 34 mrtvih, okrog 150 lahko in težko ranjenih. Na Dunaju je isti dan skočil vlak s tira: 3 mrtvi, 16 ranjenih. — Na Japonskem je izbruhnil ognjenik Tokahi. Lava je uničila 60 vasi, 1300 oseb pa je našlo smrt. — Nad Kokrškim sedlom so se 23. maja smrtno ponesrečili 3 hribolazci. — V Beogradu se je obesil radikalni prvak Jovan Jovanovič. Celovski listi so napravili iz njega Ljubo Jovanoviča, ki je bil pred kratkem izključen iz radikalne stranke. — Podpiranih brezposelnih je bilo na Koroškem 22. maja 1926. — Volga je narastla za 14 m, 21.000 ljudi je vsled poplave brez strehe. — Belgija šteje 7.311.876 prebivalcev. — Na Dunaju je dijak Ellern gladoval 47 dni in 8 ur in pri tem shujšal za 19 kg. Vstopnine je nabral 12.000 Š. — Italijanska vlada je južnotirolski Bauernbund razpustila. — Na Nižjevavstrijskem so odkrili petrolej.

Hiša na prodaj!

Prav poceni se proda hiša v Hmelšah, občina Šmarjeta. Obsega 2 orala polja, 6 oralov travnikov in 9 oralov gozda.

Več pove: Josip Rascher pd. Tonč v Goričah, občina Medgorje, pošta Grabštanj.

Vabilo

na petdejansko dramo

Lepa Vida

katero ponovi Izobraževalno društvo „Kočna“ v Svečah, dne 20. junija ob 1/2 4. uri popoldne pri „Tišlarju“ v Št. Janžu.

Igra se vrši ob vsakem vremenu. Šolarjem dostop prepovedan.

Med odmori poje društveni pevski zbor.

Vse prijatelje poštene zabave pri srčno vabi ODBOR.